

Aan Maatschappelijke en Bestuurlijke Stuurgroep

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Behandeld door
(10)(2e)

T (10)(2e)
(10)(2e)@nationaalcoordinatorgron-
ingen.nl

Datum
23 maart 2018

Kenmerk
NCG / 18054347

Kopie aan

Bijlage(n)

memo

Reacties addendum concept MJP 18-22

Op 13 februari 2018 heeft NCG het concept addendum op de MJPbrief verstuurd aan gemeenten, provincie, het Rijk en de maatschappelijke organisaties. In de aanbiedingsbrief is de vraag gesteld om uiterlijk 16 maart te reageren op het concept wat voor lag. Inmiddels zijn de stukken voor het Nationaal Bestuurlijk Overleg verstuurd naar de partijen van de beide stuurgroepen. In de oplegger van het addendum zijn wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de versie van 13 februari jl..

Proces

Eerder in het proces hebben wij u reeds een planning verzonden. Omdat de datum van het Nationaal Bestuurlijk Overleg nu vastgesteld is op 4 april 2018, is er een kleine wijziging in de planning. Dit betekent dat de behandeling van het voorstel in de colleges een week verschuift.

4 april 2018	NBO en gesprek tussen minister en maatschappelijke partijen
10 april 2018	Behandeling definitief voorstel addendum in colleges
11 april 2018	Schriftelijke reacties colleges aangeboden aan minister van EZK
13 april 2018	Behandeling addendum in ministerraad

Reacties partijen

Hierbij sturen wij u alle reacties op het concept addendum MJP gebundeld toe. In deze aanbiedingsmemo is een samenvatting gemaakt van de ingebrachte reacties. En daarnaast is er een reactie van NCG op diverse vragen geformuleerd.

Samenvatting

Gemeenten:

- Gemeenten stemmen in met de voorgeleggen besluitpunten. In de begeleidende brieven geven gemeenten aan dat het niet acceptabel is om de versterkingsoperatie op dit moment te vertragen. Wel is het van belang dat de mogelijkheid bestaat om afspraken die worden gemaakt aan de tafels Groningen Bovengronds, en een verbetering opleveren voor de bewoners en de aanpak, een plek te geven in het lopende programma voor de inspectie en engineering.

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 18054347

- Daarnaast wijzen gemeenten er op dat het vaststellen van de adressen voor Q3 en Q4 volgens afspraak doorgang moet vinden via het overleg in de lokale stuurgroepen. Ook hier geldt dat mochten er uit de agenda van Groningen Bovengronds verbeterde afspraken komen, dan moeten deze ingepast kunnen worden in het programma.
- De bezinningsmomenten (19 april en 12 juli) zoals benoemd in besluitpunt 4 dienen hiervoor te worden benut.
- De kaders voor versterken kunnen ook gelden voor de kwartalen 3 en 4, tenzij er betere afspraken komen uit de tafels Groningen Bovengronds.
- Over de normen zijn de gemeenten eensgezind; Dit is conform de huidige afspraken om de NPR op maximaal twee momenten per jaar te kunnen wijzigen (op basis van onafhankelijk gevalideerde informatie). Totdat er een nieuwe NPR is vastgesteld, geldt de NPR 9998:2017. Daarbij is het van belang dat er gedurende het proces van inspectie, engineering en versterking op gebiedsniveau een eenduidige norm wordt gehanteerd.
- Ten aanzien van de uitgevoerde marktconsultatie geven partijen aan te kunnen versnellen wanneer de juiste keuzes worden gemaakt. Gemeenten willen graag een toelichting op welke keuzes dit zijn.
- Er moet blijvende aandacht zijn voor de informatievoorziening. Bewoners hebben veel vragen die door de gemeenten niet afdoende kunnen worden beantwoord. De NCG wordt gevraagd om samen met gemeenten naar een oplossing te zoeken hoe dit traject verbeterd kan worden.
- Gemeenten doen nogmaals een dringend verzoek aan de minister om extra middelen beschikbaar te stellen voor gemeenten om de taken uit te voeren waarvoor zij aan de lat staan.

Provincie:

- Provincie stemt onder voorbehoud in met de voorgelegde besluitpunten. In de begeleidende brieven geeft de provincie aan dat het noodzakelijk is voor de voortgang van de versterkingsoperatie.
- Het is noodzakelijk om op korte termijn nadere afspraken te maken met meerdere ministers over een samenhangende aanpak voor de opgave Groningen, dat wil zeggen een integrale gebiedsgerichte aanpak mét perspectief. Gunstiger afspraken met de ministers moeten worden ingevlochten in de uitvoeringskaders die nu voorliggen.
- Dringend verzoek om het Erfgoedprogramma te verwerken in de kaders voor versterken.
- Versterkingsoperatie niet op objectniveau bekijken. Maar meer in de samenhang. Dit strookt met het onlangs door provincie en gemeenten gestarte traject om een toekomstvisie op te stellen voor het gebied, met waarborgen voor ruimtelijke kwaliteit, sociale en economische structuren en karakteristiek van dorpen.
- Het belang van de bezinningsmomenten wordt onderstreept.
- Ten aanzien van de uitgevoerde marktconsultatie geven partijen aan te kunnen versnellen wanneer de juiste keuzes worden gemaakt. Provincie wil graag een toelichting op welke keuzes dit zijn.

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 18054347

- Er moet blijvende aandacht zijn voor de informatievoorziening. Provincie vraagt om verslag uit te brengen over de resultaten van de versterkingsoperatie in het eerste kwartaal en daarbij concrete data toe te voegen.
- Provincie is het oneens met de wijze waarop de waardesprong nu toegepast wordt. De provincie gaat niet akkoord met de toepassing van de waardesprong zoals die nu is voorzien. Hiervoor moet opnieuw overleg worden gevoerd.

Rijk:

- In het belang van de Groningers, is het standpunt van het Rijk door te gaan met de versterkingsoperatie, maar de mogelijkheid in te bouwen om de operatie bij te sturen waar nodig.
- Momenteel kijkt het kabinet hoe de gaswinning substantieel verder naar beneden kan worden gebracht. Daarnaast is het Rijk in overleg met regionale bestuurders en maatschappelijke organisaties over een nieuwe inrichting van de versterkingsoperatie.

Maatschappelijke partijen:

- Gasberaad geeft aan dat de reactie een nadere invulling is van de eerdere reactie "De wal keert het schip". Er moet gekozen worden voor een ander perspectief. Naast ruimtelijke ontwikkeling moet economische ontwikkeling als vliegwiel gaan werken. Niet de aansprakelijkheid van NAM staat centraal maar het toekomstperspectief voor inwoners en voor het hele gebied.
- Gasberaad schetst drie scenario's hoe de versterkingsopgave opgepakt zou kunnen worden, waarbij de voorkeur ligt bij het eerste scenario (Uitleg van de scenario's in de meegestuurde reactie van het Gasberaad).
- Gasberaad wil graag inzicht in de geboden koppelkansen voor adressen die worden geïnspecteerd voor het tweede kwartaal.
- Gasberaad geeft 31mei aan als alternatief voor de besluitvorming voor Q3, waarbij wordt aangedrongen op het feit dat besluitvorming plaatsvindt voordat bewoners worden geïnformeerd.
- Gasberaad is niet voor het toepassen van de huidige kaders voor versterken voor Q3 en Q4.
- Gasberaad geeft aan dat vastklikken van de norm ook later kan dan bij start van de inspecties. Van belang is dat dezelfde norm geldt voor het hele dorp.
- Gasberaad voegt een besluitpunt toe, namelijk: Het NBO besluit garant te gaan staan voor de financiering van sloop/nieuwbouw van alle vliesgevel woningen in Opwierde Zuid.
- De GBB houdt vast aan haar reactie op MJP brief om een 'pas op de plaats' te maken met de versterking
- GBB geeft randvoorwaarden aan voor de uitvoering van de versterkingsoperatie:
 - o Het borgen van fysieke veiligheid: wetenschappelijk verantwoorde normstellingen moeten blijvend gehanteerd worden, de gaswinning moet verlaagd worden naar nul, om de daling in dreiging flexibel mee te kunnen nemen moet de NPR pas worden vastgeklikt op het moment dat

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 18054347

- voor de sterkteberekening noodzakelijk is en als het mogelijk is de sterkteberekening uit voeren op basis van meerdere scenario's met verschillende dreigingsbeelden en bij start versterking het actuele scenario te pakken. Hiermee kunnen de versterkingsmaatregelen lichter uitvallen.
- Compensatie van bewoners en regio: vergoeding van aanvullende kosten en het ontvangen van compensatie voor materiële en immateriële overlast zijn onvoldoende gewaarborgd. Bewoner heeft bijvoorbeeld te maken met woning die minder waard wordt en planschade (omwonenden wel sloop-nieuwbouw en eigen woning niet). Regio heeft bijvoorbeeld te maken met imagoschade, krimp en teruglopende investeringen. Voorwaarde voor de operatie is dat de compensatie geborgd is.
 - Betrokkenheid van bewoners: bewoners moeten intensief betrokken worden bij de aanpak van de versterking van hun woning en het dorp waarin zij wonen. Het versterkingsplan moet een discussiestuk tussen bewoners, gemeente en de uitvoeringsorganisatie van de versterking zijn.
 - Aanpassing uitvoeringskaders en aansturing: de NAM moet niet meer betrokken worden bij de versterkingsoperatie, de overheid moet hierin haar verantwoordelijkheid nemen. De kaders Uitvoering Versterking moeten worden aangepast. Erfgoed is een belangrijk aandachtspunt. Een uitvoeringsorganisatie moet er komen met een zeker mandaat. Een fonds moet ingesteld worden waarmee extra investeringen kunnen worden gefinancierd. Bewoners en maatschappelijk organisaties moeten worden betrokken bij de besluitvorming in de aansturing.
- GBB stemt in met besluitpunten 1 t/m 4 en 6 mits de kaders uitvoering versterking niet van toepassing worden verklaard. Dit betekent ga door met inspecteren en ontwikkel nieuwe kaders waarin genoemde randvoorwaarden geborgd zijn. Besluitpunten 5 en 7 hebben daarom geen instemming.
 - Voor panden met een publiek karakter (waaronder zorginstellingen) kan geïnspecteerd en versterkt worden met de huidige kaders zolang dit noodzakelijk is.
 - Platform Kerk & Aardbeving geeft aan zich te kunnen vinden in de besluitpunten.
 - Platform Kerk & Aardbeving vraagt aandacht voor samenwerking met bewoners; benadering is technisch.
 - Platform Kerk & Aardbeving vraagt aandacht voor samenwerking met agrariërs.

Nationaal Coördinator
Groningen

Kenmerk
NCG / 18054347

Toelichting NCG

Hieronder treft u een reactie van de NCG op een aantal vragen die gesteld zijn door de verschillende partijen.

Communicatie richting bewoners

De NCG deelt en onderstreept het belang van goede informatievoorziening naar bewoners. De communicatieadviseurs gebieden van NCG werken hierin nauw samen met de betrokken adviseurs van de gemeenten. Gezamenlijk kan worden bekeken welke stappen nodig zijn om dit verder te verbeteren.

Marktconsultatie

Marktconsultatie van december 2017 heeft uitgewezen dat de markt geen belemmeringen ziet in de beschikbare uitvoeringscapaciteit, mits de uitvraag aantrekkelijk genoeg wordt gemaakt. Aantrekkelijk maken zit hem enerzijds in prijs, maar anderzijds vooral in een stabiele projectscope, het zicht op meerjarige volumes, ruimte om te innoveren, aanbesteden op kwaliteit en niet alleen op prijs en prikkels in de uitvraag om dit mogelijk te maken. Daarnaast is het nodig dat er voldoende werkvoorraad is om te kunnen leren en innoveren. Dit betekent een doorlopende aanpak van inspecties, engineering en uitvoering, zodat gewerkt kan worden aan innovatievere en goedkopere (technische) oplossingen. Een voorbeeld hiervan is het niet vervangen van zwakke vloeren en muren maar het toepassen van glasvezel waardoor stijfheid kan worden toegevoegd,

Erfgoedprogramma

De kaders versterken zien op de rolverdeling tussen NCG, NAM en CVW en de financiële kaders waarbinnen NCG de versterkingsopgave kan uitvoeren. Daarbij is voor gemeentelijke- en rijksmonumenten, beeldbepalende en karakteristieke gebouwen al gekozen om aan te sluiten bij het Erfgoedprogramma. Daarnaast spreekt NCG het bevoegd gezag (gemeenten en provincie) aan om in kaart te brengen en vast te leggen wat behouden moet blijven. Daar hebben de regionale overheden instrumentarium voor in huis en is het Erfgoedprogramma leidraad.

Waardesprong

In de aanvulling op het bestuursakkoord (februari 2015) staat de volgende tekst opgenomen:

‘Evenzeer mogen eigenaren geen onevenredig voordeel aan het preventief versterken ontlenen. Nadeel zal op billijke wijze worden vergoed, onevenredig voordeel zal op billijke wijze worden verrekend.

Bij het opstellen van de regeling hiertoe worden de volgende aspecten betrokken:

- De waarde van de te versterken woning wordt getaxeerd voorafgaand aan de uitvoering van de bouwkundige versterking;
- De waarde van de te versterken woning wordt opnieuw getaxeerd na uitvoering van de bouwkundige versterking;
- Bij waardevermindering heeft de eigenaar recht op een uitkering van het verschil;
- Bij substantiële waardevermeerdering (>10%) zal het meerdere hierboven ten laste van de eigenaar worden gebracht;

**Nationaal Coördinator
Groningen**

Kenmerk
NCG / 18054347

- De eigenaar heeft de keuzemogelijkheid en het recht om het bedrag terstond te voldoen, dan wel te kiezen voor een afbetalingsregeling, dan wel te kiezen voor verrekening op het moment dat het object wordt verkocht;
- In het geval de eigenaar kiest voor verrekening op het moment dat het object wordt verkocht, zal nader bepaald moeten worden op welke wijze hierin tussentijdse autonome waardewijzigingen (ontwikkeling van woningprijzen) en overige waardewijzigingen (woningverbetering, schades etc.) worden verdisconteerd. Ook zal een voorziening moeten worden getroffen voor neveneffecten (bijvoorbeeld gevolgen voor opstalverzekering, WOZ).'

NCG heeft deze afspraak als uitgangspunt genomen in de uitwerking van de waardesprong. Daarbij is onderhandeld met NAM dat – in tegenstelling zoals opgenomen in het bestuursakkoord – de waardesprong enkel geldt bij nieuwbouw, niet bij versterken. Tevens is een afbouw van terugbetaling afgesproken (van maximaal 75% tot 25% van de waardevermeerdering) en een beperking tot 5 jaar na oplevering van de woning. Tot slot zijn er uitzonderingsmogelijkheden opgenomen voor bijzondere omstandigheden, waardoor eigenaren niet geconfronteerd worden met de waardesprong indien er bijvoorbeeld sprake is van ziekte of overlijden.

NCG hanteert de gemaakte afspraak uit de aanvulling op het bestuursakkoord 2015. Indien de regionale overheden een wijziging van de gemaakte afspraken wensen, adviseert NCG dit mee te nemen in het gesprek over het nieuwe bestuursakkoord.